

Sag her bliver afgjort paa denne paa en vis Maade meget lidet heldige Maade, hvorpaa den tegner til at ville blive afgjort, vil dette Spørgsmaal blive endnu langt mere brændende, end det er blevet for Djebliffet. Der kan jo ikke være mindste Tvivl om, at hvis man før 30. Mar siden havde lagt Landbohøjskolen i Sylland, havde dette været overmaade godt. Nu fraraader jeg at flytte den, fordi vi ikke ere i Stand til at overrive dens Hødder, og fordi ogsaa Skolens Lærere og Personale med Hænder og Fødder ville sætte sig derimod. Men jeg mener altsaa, at der skuldes Sylland Oprettelsen af en stor Oplysnings-Institution, som jeg allerede tidligere har haft Lejlighed til at tale om, og som jeg ogsaa nu gerne ved denne Lejlighed vil have Lov til at tale et Par Ord om, skønt jeg allerede har sagt det før. Jeg tænker ikke paa, at man skal oprette et fuldstændigt Universitet,ovre i Sylland. Dertil er Tiden ikke, og to af vore Fakulteter, det juridiske saavel som det teologiske, ønske sikkert overmaade saa Menneker her i Landet doublede. Jeg tror, at vi have Teologer nok, at jeg tror, at vi have Jurister selv til Eksport. Men derimod fæster jeg min Opmærksomhed paa de Fakulteter, hvori det store videnskabelige Liv er, de, som staa i Forbund med Nutiden og dens Tanker, og som gribe saa stærkt ind netop ogsaa i den økonomiske Udvikling, som vi stadig i høj Grad maa fæste Opmærksomheden paa. Jeg tænker navnlig paa et naturvidenskabeligt Fakultet, og jeg mener, det er en uafviselig Nødvendighed, at vi i Sylland oprette en naturvidenskabelig Institution, oprette den, ikke som en Kopii af vort halvt middelalderlige Universitet i Kjøbenhavn, men derimod efter at have indhentet Oplysninger fra alle omkringliggende Lande, for at vi kunne faa den klareste Forestilling, som haves kan, om den Slags Ting, oprette en saadan Institution, hvor den rene Videnskab bliver doceret, men i Overensstemmelse med Nutidens Ønsker og Nutidens Krav, saaledes at man ogsaa i høj Grad tager Hensyn til det praktiske Liv. Jeg mener da ogsaa, at til en saadan naturvidenskabelig Institution vil der overmaade smukt kunne slutte sig Docenturer i de Fag, som angaa den mere praktiske Side af Landbruget, og dernæst et lægevidenskabeligt Fakultet forbundet med — hvad der netop er saa overordentlig vigtigt endelig en Gang at faa forbundet med det lægevidenskabelige Fakultet under Lægevidenskabens hele nyere Udvikling — en veterinær Institution, og endelig for det tredje noget, her kunde, jeg vil ikke sige doublete Poly-

teknisk Lærestanstalt, men gaa i samme Retning. Jeg ser overmaade godt, at hvad jeg her taler om, er en Institution, der efterhaanden vilde antage saa store Dimensioner, at det her ikke vilde dreje sig om en lille Million, som der ved denne Lov er Tale om, men det vil dreje sig om adskillige Millioner. Ja, jeg veed ikke med Bestemthed, om jeg tidligere har udviklet dette her i Tinget, og derfor vil jeg for en Sikkerheds Skyld nævne det en Gang endnu. Jeg tror, at hvis man kunde faa den slumrende, men sikkert ikke uddøde jydsk Nationalitet i Tale og faa Syderne til at indse, at deres Provins kun da virkelig vil komme til at udvikle alle sine materielle og aandelige Kræfter, naar de faa et stort og solidt Oplysningens Centrum indenfor deres Grænser, saa vilde Syderne selv gøre overmaade meget i saa Henseende. At der derovre ogsaa er store materielle Kræfter til Stede, er der jo ingen Tvivl om. Der er sikkert mange af de Herrer, der ligesom jeg i Morges have set Skatteansættelsen i den største By derovre og med Forundring have set, at der har nu Margarinen bundet Forspring fremfor Ollet og er naaet op til 270,000 Kr. i Marsindtægt, medens Ollet maa nøjes med 240,000 Kr., og en hel Række andre store Skatteindtægter staa der ved Siden af. Men nu vilde jeg gerne minde om, hvad der idelig og idelig foregaar i England og navnlig i Nordamerika, nemlig dette, at Rigsmænd, særlig naar de skulle forlade dette Liv, faa Lykt til at oprette sig et Mindesmærke, derved at de bestemme en Del af deres Rigdomme netop til saadanne Institutioner, til Institutioner for Oplysning og deres Landsmænds Udvikling baade i aandelig og materiel Henseende, og jeg stoler sikkert paa, at jydsk Rigsmænd vilde hjælpe dertil. Jeg tror, det vilde være muligt at rejse en Bevægelse i den Henseende derovre, som kunde overvinde paa den ene Side Modstanden af disse Tussmørkesværmere, som staa sig bedst ved, at de gamle Tilstande blive ved, og paa den anden Side overvinde den Skinsygge, der er mellem de forskellige Egne af Sylland, idet jo kun en kan blive foretrukket. Det er af disse Grunde, altsaa ingenlunde af Mangel paa Sympati for, hvad det ærede Medlem fra Rolding udviklede, at jeg har besluttet mig til at stemme imod Dagsordenen, men tvært imod tror, at vi vilde komme bedre frem med det store og væsentlige, det afgørende og store i denne Sag, hvis vi lade denne Landbohøjskole, som nu en Gang ulykkeligvis er bleven anlagt her, vokse videre. Thi vi kunne paa den anden Side, da den nu en Gang er der